

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำเสนอเป็น ประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1.1 แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1.2 ขอบข่ายและภารกิจในการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1.3 การบริหารวิชาการของสถานศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.2.1 ความหมายและความสำคัญของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.2.2 ลักษณะและประโยชน์ของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.2.3 องค์ประกอบของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
- 2.3 การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.3.1 การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.3.2 การให้ครูจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.3.3 การให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน
 - 2.3.4 การให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
 - 2.3.5 การยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- 2.4 บริบทโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาและยกระดับศักยภาพของมนุษย์ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรม รู้รักภูมิปัญญา รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนความสามารถในการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มุ่งเน้นการพัฒนาตัวผู้เรียนให้มีความรู้คุณธรรม การจัดการศึกษาดังกล่าวยึดหลัก 3 ประการดังนี้ (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง สำหรับการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษามีแนวทางคือ (1) มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภท (4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และ (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

แสดงให้เห็นว่า แนวคิดและหลักการของสถานศึกษา นั้นเป็นการเสริมสร้างและยกระดับขีดความสามารถของมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งมีหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาเป็นไปอย่างอิสระ เพื่อให้มีความคล่องตัวในการทำงานและความหลากหลายในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.1.2 ภารกิจและขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 นั้นให้มีการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังปรากฏในมาตรา 39 ซึ่งกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล

และการบริหารทั่วไป ไปสู่คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรง

การกระจายอำนาจเพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาสอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขึ้น โดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

1) ด้านการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการ จัดเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 นั้นมุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการแก่สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้อย่างอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยวัตถุประสงค์ของการบริหารงานวิชาการและแนวทางการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา คือ เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น ให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานจากภายนอก ให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพและให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

2) ด้านการบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการระบบ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งเสริมให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ของการบริหารงานงบประมาณ นั้นเพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้าน

งบประมาณอย่างเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตาม ข้อตกลงการให้บริการ และให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมี ประสิทธิภาพ โดยมีขอบข่ายภารกิจด้านงบประมาณ คือ การจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการ ดำเนินงาน การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3) ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความ คล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมุ่งมั่นและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน โดยมี วัตถุประสงค์ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตาม หลักธรรมาภิบาล เพื่อส่งเสริมบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติ ภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมี มาตรฐานแห่งวิชาชีพ และเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน วิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อ การศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน โดยมีขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติ ราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ

4) ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารองค์กร เพื่อสนับสนุนและ ให้บริการกลุ่มบริหารด้านอื่นๆ ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทในการประสานส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาทุก รูปแบบ นั้นมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ตามหลักการ บริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใสและการตรวจสอบ ในการดำเนินงาน ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลในชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนวัตถุประสงค์ของการบริหารงานทั่วไป คือ เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของ

สถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติ ที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยมีขอบข่ายของภารกิจต่าง ๆ ประกอบด้วย การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนา ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการ บริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีและสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำ มانهโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

กล่าวโดยสรุป หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เป็นการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษา โดยยึดหลักของการมีเอกภาพเชิงนโยบาย เน้นระบบ การกระจายอำนาจ ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแต่ละ คนให้บรรลุถึงศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ ดังนั้น ภารกิจและขอบข่ายของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรที่จะต้องจัดให้เป็นไปและสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยเฉพาะ ส่วนของขอบข่ายการดำเนินงานในแต่ละด้านต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรม ไม่ซ้ำซ้อน และพร้อมที่จะรับการตรวจสอบได้ตลอดเวลา จึงกล่าวได้ว่างานหรือภารกิจหลักทั้ง 4 ด้านของการ บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างมากต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและเป็นกรอบ แนวทางในการปฏิบัติงาน

2.1.3 การบริหารวิชาการของสถานศึกษา

1) แนวคิดการบริหารงานวิชาการ

ในการบริหารสถานศึกษาและในส่วนของงานด้านวิชาการจัดว่าเป็นงานที่สำคัญยิ่ง ซึ่ง เปรียบดั่งตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะการบริหารงาน ด้านวิชาการมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา และมีความสำคัญในการปรับปรุง และยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ดังนั้น จึงต้อง ศึกษาถึงความหมาย ความสำคัญ และภารกิจของงานด้านการบริหารวิชาการ

2) ความหมายของการบริหารวิชาการ

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 นั้นมุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการแก่สถานศึกษาให้

มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้อย่างอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว โดยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ ดังนี้

สมศักดิ์ แก้วสม (2549, น. 6) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร และการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามกำหนดไว้ในจุดหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

บุญส่ง เจริญศิริ (2550, น. 16) ได้ให้ความคิดเห็นว่า การบริหารวิชาการ โดยสถานศึกษา จะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานภาพ และความต้องการของชุมชนและสังคม โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนที่ส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการจัดการศึกษาจะต้องมีคุณภาพและมาตรฐาน

เรณู ครุฑไทย (อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2550, น. 3) กล่าวถึง ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และได้รับประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

สมาน อัสวภูมิ (อ้างถึงใน เฉลิมพร ราศรีชัย, 2553, น. 16) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้ภารกิจการบริหารด้านวิชาการ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น. 35 – 39) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ภารกิจงานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สนองต่อความต้องการของผู้เรียนท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมในการวางแผน ให้คำปรึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนและเสนอแนวทางให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร และการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถ โดยการมีส่วนร่วมในการวางแผน ให้คำปรึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนและเสนอแนวทางให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

3) ความสำคัญของการบริหารวิชาการ

ในการบริหารงานทางด้านวิชาการนั้นเปรียบเสมือนภารกิจหลักของสถานศึกษา กล่าวคือ การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาใดก็ตาม หากมีผลงานทางด้านวิชาการสูง ก็ทำให้สถานศึกษานั้นมีมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาสูงตามไปด้วย สอดคล้องกับนักการศึกษาที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานทางด้านวิชาการไว้ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2546, น. 5) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่เป็นหัวใจของโรงเรียน มีหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่สุดของงานวิชาการ ใช้กำกับกระบวนการผลิตและกำกับการจัดระบบงานในส่วนต่างๆ ของโรงเรียนให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานของโรงเรียนให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ให้ได้คนที่เป็นคนโดยสมบูรณ์งานวิชาการจึงเป็นงานศูนย์กลางโรงเรียน ครอบคลุมโรงเรียนทั้งระบบ

ชัยวัฒน์ บุญซริก (อ้างถึงใน ประวิทย์ บูรณโกศล, 2548, น. 18) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมากที่สุด ผู้อำนวยการทุกคนควรมีความรับผิดชอบงานด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะเป็นหน้าที่หลักของสถาบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนมีหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการโดยทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำ ประสานงาน เพื่อให้ครูร่วมงานกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน

สมกิต บุญยะโพธิ์ (2555, น. 15) งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน เปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน มาตรฐานและคุณภาพของโรงเรียนจะพิจารณาจากงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถของนักเรียน การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นงานหลักที่เปรียบกับหัวใจของโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่จะนำไปใช้เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และสติปัญญาของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนควรมีความรับผิดชอบงานด้านวิชาการเป็นอันดับแรก โดยทำหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการ เช่น การให้คำแนะนำ การประสานงาน

เป็นต้น เพื่อให้ครูร่วมงานกันอย่างมีประสิทธิภาพในด้านการสอน และประสิทธิผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

4) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการบริหารสถานศึกษาไว้ในคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ในส่วนงานด้านการบริหารวิชาการ โดยมีขอบข่ายการบริหารงาน 12 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 32)

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สารระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มุ่งเน้นการประเมินตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่องจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา โดยประสานงานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้มีการผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาและ การใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากบุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

7. การนิเทศการศึกษา จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา และประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศ

8. การแนะแนวการศึกษา จัดระบบการแนะแนวที่เชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วางแผนและดำเนินการตามแผนพัฒนาตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา และประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ศึกษาและสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน ให้ความรู้ทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น

11. ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สืบค้นและศึกษาข้อมูล การจัดการศึกษาความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาระหว่างบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันการศึกษาอื่น

กล่าวโดยสรุป ในการทำงานบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายภารกิจสำคัญอย่างยิ่งและมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษานั้น จึงเป็นการทำงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานทุกด้านทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยเฉพาะเป็นงานในด้านการปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

2.2.1 ความหมายและความสำคัญของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

1) ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

สัมมา ธรนิษฐ์ (2544, น. 15) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยประเภทหนึ่งที่ครูผู้สอนดำเนินควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ตามปกติในชั้นเรียนเพื่อการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานและปัญหาที่เกิดขึ้น คิดค้นและหาวิธีการ พัฒนาการดำเนินงาน แล้วนำผลที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนหรือแก้ปัญหาการสอนรวมทั้ง เผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ (2544, น. 48) ได้ให้ความหมายการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ค้นคว้าเพื่อสร้างความรู้ใหม่ ทางการศึกษาและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ทางการศึกษาให้เป็นแนวทางในการนำไปจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ตาม เป้าหมาย

อุทุมพร จามรมาน (2544, น. 1) ได้ให้ความหมายการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครู ของครู เพื่อครูและสำหรับครู เป็นการวิจัยที่ครูต้องตั้งปัญหาการเรียนการสอน ออกมาและครูต้องแสวงหาข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ ผลการวิจัย คือคำตอบที่ตัวครูเองจะเป็นผู้นำไปใช้แก้ปัญหาของตนหรืออาจกล่าวได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการแก้ปัญหานักเรียนบางคน บางเรื่อง เพื่อพัฒนา ปรับปรุงนักเรียนอ่อน เสริมนักเรียนเก่ง นักเรียนคนนั้น กลุ่มนั้นเพื่อจะได้เรียนทันเพื่อนกลุ่มใหญ่หรือได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของเขา

สาออง สีหาพงษ์ (2544, น. 62) ได้ให้ความหมายการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง การวิจัยในระดับชั้นเรียน ระดับโรงเรียนมีเป้าหมายเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็น สำคัญ ทั้งนี้การวิจัยในชั้นเรียนมีขอบเขตอยู่ที่การแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน โรงเรียนและสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

ยุทธนา ปฐมวรชาติ (2544, น. 59) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง ร่องรอยของการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีระบบหรือเป็นกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือแสวงหาคำตอบ จากข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนของครูที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนา ผู้เรียนอาจเป็นรายบุคคลเป็นกลุ่มหรือทั้งในชั้นเรียนอย่างดี ขั้นตอน ประกอบด้วย การวางแผนพัฒนา สื่อหรือวิธีการที่นำมาใช้ในการวิจัยหรือวิธีการที่นำมาใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัยและนำเสนอ ผลการศึกษาและข้อค้นพบที่ได้ในรูปแบบเอกสารการวิจัยหรือรายงาน การพัฒนาเรียน

ประกอบ มณีโรจน์ (2544, น. 4) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง กระบวนการ แสวงหาความรู้ ความจริง ด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

กรมวิชาการ (2544, น. 7) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือกระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอน อย่างมีระบบดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการสอนของตนเองและเพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

วรรณวิไล พันธุ์สีดา (2544, น. 6) ได้ให้ความหมายพอสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือกระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียน คือ การสำรวจปัญหาและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยการสร้าง และพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนการสอนและทำการทดลองกับนักเรียนในความรับผิดชอบ ของครู ทั้งกระบวนการวิจัยได้นำมาถูกปรับปรุงการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของครู ซึ่งส่งผลให้ ครูมีทักษะ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ ปัญหาจนหาทางแก้ไขได้สำเร็จทำให้เป็นคนมีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในอาชีพครู

ชัยพจน์ รักราม (2544, น. 21) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนคือ เป็นการศึกษาค้นคว้าที่ เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งในส่วน หลักสูตร วิธีสอน การจัดกิจกรรม สื่อ แบบฝึก รวมทั้งการวัดผลประเมินผลเพื่อประโยชน์ต่อการ พัฒนาประสิทธิภาพการสอนและคุณภาพการเรียน

ประวิต เอราวรรณ์ (2545, น. 3) ให้ความหมายการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง การศึกษาค้นคว้าของครู ซึ่งจัดว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา (Problem solving) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

กรมสามัญศึกษา (2545, น. 25) อธิบายว่าการวิจัยในชั้นเรียน คือ การวิจัยโดยครูผู้สอน ในห้องเรียนทำวิจัยกับนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาที่ครูรับผิดชอบเริ่ม จากวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบและเสร็จสิ้นที่ทำการคิดค้นนวัตกรรมแก้ปัญหาได้

กองวิจัยทางการศึกษา (2545, น. 4) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึงเป็นการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนรู้เพื่อมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นครั้ง ๆ ไป ผลการวิจัยใช้ได้เฉพาะกลุ่มที่ทำการศึกษาหรือการ

วิจัยปัญหาของเด็กในชั้นเรียนของตนเองด้วยการหาความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่และการดัดแปลงอุปกรณ์ประเภทอื่น มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสภาพการณ์ของการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเองโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

พิชิต ฤทธิจรูญ (2545, น. 3) ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง การสืบหาข้อเท็จจริง คำตอบองค์ความรู้ใหม่หรือการพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบคำตอบที่เชื่อถือได้

สุภาภรณ์ มั่นเกตุทิพย์ (2545, น. 8) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง การวิจัยที่ดำเนิน โดยครูผู้สอนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนการสอน มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยใช้นวัตกรรมที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและมีความสัมพันธ์อย่างเป็นจริงกับปัญหา

มนสิข สิริสมบุญ (2546, น. 2) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง การดำเนินการของครูอย่างเป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสะท้อนผลและหาวิธีแก้ปัญหาตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ เพื่อการแก้ไข ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พัฒนาและเพิ่มพูนความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตร และการบริหารจัดการเรียนการสอน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 1072) ได้ให้คำจำกัดความการวิจัยไว้ว่า หมายถึง การค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลอย่างถี่ถ้วนตามหลักวิชา ซึ่งตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “research” ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในปัจจุบัน คือ ความหมายของคำว่า “วิจัย” หรือ “research” ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในปัจจุบัน คือ การศึกษาค้นคว้าอย่างระมัดระวังด้วยวิธีการอันเป็นที่ยอมรับ (ซึ่งมักจะได้แก่วิธีการทางวิทยาศาสตร์) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง ข้อสรุป หรือทฤษฎีต่าง ๆ

วาโร เฝ้าสวัสดิ์ (2546, น. 1) ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ได้มาซึ่งความรู้หรือคำตอบที่ครูเป็นผู้จัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546, น. 2) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ว่าหมายถึง การวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นการทำวิจัยที่มุ่งนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือมุ่งนำผลวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอน

สุวิมล ว่องวานิช (2550, น. 3) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยที่ทำ โดยครูผู้สอนในห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนเป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลมาใช้

พื้นที่และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของคนให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสได้อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการวิจัยศึกษาหาความรู้เพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้นักเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนและปรับปรุงการสอน พัฒนาอาชีพและความก้าวหน้าในวิชาชีพของตนเอง

2) ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

ครูถือว่าเป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา ครูจะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นครูที่ดี เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการกระตุ้นช่วยให้นักเรียนรู้จักแสวงหาความรู้ ครูต้องเป็นที่ยอมรับนับถือในฐานะเป็นปราชญ์บุคคลและเป็นที่ไว้วางใจของผู้ปกครองเป็นผู้ร่วมงานที่ดีในสถานศึกษาเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พัฒนาตนเองและทำการศึกษาวินิจฉัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นการส่งเสริมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำการวิจัยในชั้นเรียน ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของผู้บริหาร การให้ความรู้ที่ถูกต้องจะทำให้เกิดความเข้าใจที่ดี มีเจตคติที่ดี เป็นแรงเสริมที่จะทำให้เกิดความต้องการในการดำเนินการทำการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

การวิจัยในโรงเรียนถือว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอน การนำการวิจัยเข้าไปใช้ในการเรียนการสอนและนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียนนั้น ครูผู้ใช้หลักสูตรต้องสามารถวิจัยได้และมีผลกระทบต่อการพัฒนาวิชาชีพครูควบคู่กัน ไปซึ่งจำเป็นต้องส่งเสริมและปรับปรุงด้านวิชาชีพ ครูทุกคนจะต้องศึกษาและทดลองวิจัยกันอย่างจริงจังเพื่อความก้าวหน้าในการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติโดยการทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความรู้ ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยการสนับสนุนให้ครูทำการทดลองวิจัยทำการสอนที่ใช้เนื้อหาวัสดุอุปกรณ์และวิธีสอน วิธีจัดชั้นเรียนใหม่ ๆ ให้ครูได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์กับครูอื่นที่กำลังทดลองหรือทำงานเกี่ยวกับเรื่องเดียวกัน ฝึกให้เป็นผู้บรรยาย ปาฐกถาในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับโรงเรียนและท้องถิ่น สนับสนุนให้เขียนบทความหรือหนังสือเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์สำหรับการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูมีการเปลี่ยนแปลง ทักษะ ความรู้ ความคิดและทัศนคติ ควรจัดกิจกรรมต่อไปนี้เป็นประจำต่อเนื่องกันคือ การประชุมครู ก่อนเปิดภาคเรียน การประชุมปฏิบัติงานในระหว่างปิดภาคเรียนภาคฤดูร้อนเพื่อสนองความต้องการของครูและสนับสนุนด้านการเงินสำหรับค่าใช้จ่ายของครูที่มาประชุม จัดให้มีการสาธิตการสอนภายในโรงเรียน มีกลุ่มศึกษาตามความสนใจ นำเอาปัญหาหรือหัวข้อเกี่ยวกับการประชุมปฏิบัติการ

ของครูภายในโรงเรียน กลุ่มสาธิตการสอนไปประกอบเป็นเนื้อหาวิชาของรายวิชาที่ครูศึกษาในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยระหว่างปิดภาคฤดูร้อน โดยมีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำโดยไม่มีการวัดผลการทำงานของครูแต่เป็นการร่วมกันกับครูในการวางแผนเพื่อจัดประสบการณ์และกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมีผลต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

พยุงศักดิ์ จันทรสุนทร (2541, น. 11) ได้กล่าวว่า การพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนเปรียบเสมือนลมหายใจที่จำเป็นของชีวิตยิ่งในยุคที่พัฒนาการศึกษาไทยอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ อันมีผลเชื่อมโยงมาจากบริบทสังคมโลก การวิจัยจะเข้ามามีส่วนช่วยให้พัฒนาการศึกษาให้สามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างมีศักดิ์ศรี

กองวิจัยทางการศึกษา (2542, น. 3) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเกิดจากแนวคิดพื้นฐาน คือ การบูรณาการวิธีการปฏิบัติงานกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติโดยมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย

2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู

3. เป็นการหาความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ

4. เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2543, น. 5) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน เป็นเครื่องมือสำคัญของครูในการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นครูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ พัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพร้อมทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่จรจรโลงวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็ง

พิมพ์พันธ์ เฉชะอุปต์ (2543, น. 48) ได้กล่าวว่า เป็นการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัยเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูทั้งเป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้รับการปฏิบัติและยังส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544, น. 5) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสำคัญของครูในการพัฒนาวิชาชีพครู ไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพเพราะการวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูเป็นนักแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ อยู่เสมอจึงจะช่วยให้ครูมีความรู้กว้างขวางและลุ่มลึก ทำงานอย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์และเป็นระบบ

2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำ
ให้งานของครูมีลักษณะเป็นพลวัตมีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดนิ่งอยู่
กับที่เกิดนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ทันทั่วถึง

3. เป็นเครื่องมือที่จรรโลงวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็งเพราะผลจากการวิจัยในชั้นเรียน
จะเป็นการบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการทำงานของครูได้อย่างเป็นรูปธรรมนั่นคือ การเปลี่ยนแปลงไป
ในทางที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่ครูต้องการและเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมทั้งตัวครูและ
ผู้เรียน

ประวิต เอราวรรณ์ (2545, น. 1) ครูเป็นวิชาชีพที่ได้การยอมรับว่า เป็นวิชาชีพชั้นสูง
ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีมาตรฐาน
สูงและเป็นที่ยอมรับของสังคม ขณะเดียวกันต้องก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการ
เทคโนโลยี ค่านิยมและวัฒนธรรมทางสังคม นอกจากนี้ครูยังต้องพัฒนาสติปัญญา
และความสามารถที่หลากหลายของเด็กแต่ละคน ครูต้องอาศัยความรู้เฉพาะด้านมีการวางแผนที่ดี
ในการสอนต้องค้นคว้าวิธีสอน ค้นหาสื่อ ตลอดจนเครื่องมือใหม่ ๆ มาช่วยในการเรียนการสอน
เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มที่และสนองตอบต่อผู้เรียนแต่ละคน

กรมวิชาการ (2545, น. 1) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการวิจัยมีความสอดคล้องกับ
พัฒนาการศึกษาทั่วโลกที่ได้พยายามให้ครูผู้สอนเป็นนักวิจัยให้เข้ากับกระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอน
จะมีเสรีภาพในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นประการสำคัญผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้อง
เปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะให้แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ต้องการแก่ผู้เรียน
เพื่อนำไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน การวิจัยจึงสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนรู้จะช่วยฝึก
กระบวนการคิด การจัดการหาเหตุผลในการตอบปัญหาและรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน
และแก้ปัญหา

กองวิจัยทางการศึกษา (2545, น. 1-2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
ในมาตรา 24 (5) กำหนดว่า การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม
สื่อการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้ง
สามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกับ
สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และมาตรา 30 ได้กำหนดให้สถานศึกษา
พัฒนากระบวนการเรียนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนา
การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษาซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐเห็นความสำคัญและ
ความจำเป็นในการทำการวิจัยการศึกษาและปรับบทบาทของการวิจัยให้เข้ากับกระบวนการเรียนรู้
ให้เป็นไปอย่างอัตโนมัติและถือว่าการวิจัยเป็นจุดเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการ

ปฏิบัติการสอนของครูในชั้นเรียนการวิจัยจะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบจนทำให้การศึกษานั้นคลี่คลายไปในด้านที่ก่อประโยชน์และกล้าเผชิญกับ ปัญหาใหม่ ๆ ด้วยความเชื่อมั่นมุ่งมั่นที่จะนำปัญหามาก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นการแสดงความก้าวหน้าของครูอีกทางหนึ่ง

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545, น. 75-79) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นกระบวนการท้าทายครูให้แสดงความสามารถและศักยภาพในการกระตุ้น นักเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ ที่เริ่มต้นจากการอยากรู้และหากลวิธีในการหาคำตอบแล้วสรุปลง อย่างมีเหตุผลที่น่าเชื่อถือโดยเกิดจากความต้องการของครูที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการ เรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้หรือนวัตกรรมการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการ เรียนรู้ในชั้นเรียน โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนที่แตกต่างกันเป็นสำคัญ รวมทั้งเน้นผลให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบมีเป้าหมายมีเหตุมีผลและเมื่อครูผู้สอน สามารถรวบรวมผลที่เกิดขึ้นในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งนวัตกรรมกิจกรรมหรือ วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ มาไว้เพื่อเลือกใช้ตามความเหมาะสมแล้ว จะช่วยให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและสนุกกับการเรียนอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยจึงจำเป็นที่ครูจะต้องศึกษาเรียนรู้และทำ ความเข้าใจให้เกิดขึ้นในจิตวิญญาณของความเป็นครู

สุวิมล ว่องวานิช (2550, น. 15) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือ สำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพเนื่องจากให้ข้อค้นพบที่ได้มาจากกระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบ และเชื่อถือได้ ทำให้การเรียนเกิดการพัฒนาการเรียนและครูเกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วมนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้และด้วยหลักการสำคัญ ของการวิจัยปฏิบัติที่เน้นสะท้อนผล ทำให้การวิจัยแบบนี้ส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบ ประชาธิปไตยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และยอมรับในข้อค้นพบร่วมกัน

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่สุดประการหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งช่วยในการกระตุ้นให้ครูผู้สอน ใช้กระบวนการใน การแก้ปัญหาของนักเรียน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และเป็นการพัฒนาครูให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.2.2 ลักษณะและประโยชน์ของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

1) ลักษณะของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนจะแตกต่างกับการวิจัยทางการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครูและนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ วิจัยจากการปฏิบัติงานของครูที่มุ่งศึกษาเฉพาะในห้องเรียนหรือในโรงเรียนเท่านั้น

ทิสนา แคมมณี (2542, น. 74) กล่าวว่า ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนจะแตกต่างกับการวิจัยทางการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครูและนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ วิจัยจากการปฏิบัติงานของครูที่มุ่งศึกษาเฉพาะในห้องเรียนหรือในโรงเรียนเท่านั้น การศึกษาวิจัยไม่เน้นระเบียบวิธีวิจัยมากนัก ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องมีการสุ่มตัวอย่างเพราะกลุ่มเป้าหมายมีจำนวนไม่มากนัก ไม่เน้นสถิติผลการวิจัย ไม่เน้นสรุปอ้างอิง ส่วนการวิจัยการศึกษาเน้นศึกษาเรื่องทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทฤษฎีทางการศึกษา มีการหาคำตอบที่เป็นระบบน่าเชื่อถือได้ ดังนั้นในการวิจัยจะต้องถูกต้องตามกรอบระเบียบวิธีการวิจัยการศึกษามีกระบวนการซับซ้อนและใช้ระยะเวลาาน แต่วิจัยในชั้นเรียนใช้ระยะเวลาช่วงสั้น ๆ ในการแก้ปัญหา

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2544, น. 34) ได้อธิบายลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนว่าการวิจัยในชั้นเรียนโดยมากเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งอาจจะเป็นเชิงปฏิบัติการเต็มรูปแบบหรือเฉพาะส่วนก็ตาม วิธีการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจงและต่างจากการวิจัยทางการศึกษาทั่วไปดังนี้

1. จุดเริ่มต้นของการวิจัย มีจุดกำเนิดจากสภาพปัญหาหรือข้อข้องใจในชั้นเรียน การสอนของครูที่ครูพบครูต้องปรับปรุงหรือแก้ปัญหานั้น ด้วยวิธีการวิจัยปัญหาการวิจัยจึงเริ่มจากความคิดของครูมากกว่าความต้องการของผู้อื่นและไม่ได้นำหลักการ ทฤษฎีโดยตรง ทั้งนี้หลักการ ทฤษฎีทางการศึกษาจะนำมาใช้สนับสนุนในภายหลัง เช่น ในการเลือกวิธีแก้ปัญหาก็สมเหตุสมผลตามหลักจิตวิทยา เป็นต้น

2. ขอบเขตของการวิจัยในชั้นเรียนจะแคบและเฉพาะเจาะจงในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ปัญหาการวิจัยเป็นเรื่องที่วิจัยอาจจะเป็นประเด็นเล็ก ๆ แต่สำหรับครูแล้วมีความหมายสำหรับการเรียนการสอนโดยตรง 2) ประชากรมุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอนตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนหรือสภาวะการเรียนหนึ่ง ๆ ในการศึกษาอาจมุ่งเน้นนักเรียนเฉพาะราย นักเรียนห้องเรียนหนึ่ง หรือหลายห้องเรียน ที่ครูผู้ทำการวิจัยมีส่วนรับผิดชอบในการเรียนการสอน 3) การนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนของครูในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ โดยตรง ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางกระบวนการวิจัยทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นการวิจัยที่ดำเนินการโดยครูคนเดียวหรือโดยครูร่วมกันในการดำเนินการวิจัยไปพร้อม ๆ กับการเรียนการสอนตามปกติให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ผู้เรียนไม่รู้สึกรู้ว่าอยู่ใต้สภาวะการวิจัย ผลการวิจัยจึงอยู่บนพื้นฐานประสบการณ์ทางธรรมชาติของห้องเรียนที่เป็นปกติวิสัย

ทำให้กระบวนการวิจัยเป็นการเชื่อมโยงระหว่างการคิดเชิงสะท้อน (Reflective thinking) และการปฏิบัติ(Action) อย่างชัดเจนกล่าวคือมีการพินิจพิเคราะห์ทบทวนทั้งก่อนระหว่างและหลังการทดลองปฏิบัติ

3. วิธีการวิจัยในชั้นเรียนมีความยืดหยุ่น ปรับให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน และใช้สถิติที่ไม่ซับซ้อนมากนักในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อสรุปที่ได้จากการวิจัยจะขาดน้ำหนักไปบ้างในด้านความเที่ยงตรง เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาทั่วไปที่อิงทฤษฎีและหลักการที่เข้มงวดแต่เป็นการวิจัยที่ให้ประโยชน์

กรมวิชาการ (2544, น. 8) ได้ทำการสังเคราะห์คุณลักษณะและพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า คุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน มีดังนี้ ด้านความเป็นผู้นำ คือ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถแก้ปัญหาที่มีมนุษยสัมพันธ์ เฉลียวฉลาด มีเหตุผลด้านวิชาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ สามารถยืดหยุ่นวิธีการเพื่อความสำเร็จของงาน มีไหวพริบในการทำงาน ก้าวทันวิทยาการและเทคโนโลยี ด้านบุคลิกภาพ คือ มีกิริยาท่าทาง แสดงออก มีความเข้มแข็ง ท่าทางกระฉับกระเฉง จิตใจหนักแน่น มีมนุษยสัมพันธ์ กระตือรือร้นด้านความสามารถในการบริหาร คือ มีความสามารถในการจัดการ รักรการทำงาน มีความยืดหยุ่นสรุปลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่า ต้องทำการวิจัยในชั้นเรียนต้องเป็นปัญหาที่ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและมีประโยชน์การทำการวิจัยต้องทำการวิจัยไปพร้อมกับการแก้ปัญหาในห้องเรียนไปพร้อมกันและให้ผู้เรียนเหมือนการเรียนปกติ

สุวิมล ว่องวาณิช (2550, น. 22-23) ได้อธิบายลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนว่า ต้องมีการดำเนินงานที่เป็นวงจรต่อเนื่อง มีกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมและเป็นกระบวนการที่เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ ให้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในชั้นเรียนที่สามารถปฏิบัติได้จริง

สรุปได้ว่า ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการของครู ซึ่งไม่เน้นระเบียบการวิจัยมากนัก โดยเริ่มต้นจากสภาพปัญหาและข้อข้องใจที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน ซึ่งมุ่งศึกษาเฉพาะในห้องเรียนหรือในโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาคัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยใช้ระยะเวลาสั้น ๆ

2) ประโยชน์ของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

กรมวิชาการ (2544, น. 3) กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการวิจัยว่าโดยปกติผู้สอนได้ทำการวิจัยอยู่ตลอดเวลาด้วยการศึกษาหาสาเหตุและสังเกตในขณะที่กำลังสอนไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างของวิชาที่สอน (หลักการวัตถุประสงค์ คาบเวลา) เนื้อหาที่สอน วิธีสอนและการประเมินในขณะเดียวกันก็สังเกตพฤติกรรมผู้เรียนสิ่งต่าง ๆ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

ตลอดจนสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาการกระทำของผู้สอนดังกล่าวนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนเพียงแต่ไม่ได้ใช้วิธีการตามกระบวนการวิจัยเข้าเสริมซึ่งกระบวนการวิจัยจะช่วยให้การศึกษา การสังเกต การหาเหตุผลเป็นไปอย่างมีระบบด้วยการจดบันทึกเพื่อนำมาวิเคราะห์แปลผลซึ่งอาจทำด้วยตนเองหรือทำร่วมกันเป็นระดับชั้นหรือระหว่างสาขา หมวควิชาเป็นการวิจัยที่เน้นการแก้ปัญหาในทางปฏิบัติมากกว่าเน้นการแก้ปัญหาในทางทฤษฎีการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ด้วยประโยชน์ของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนมีดังนี้

1. ทำให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจที่จะใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการพัฒนางานคือพัฒนากระบวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพครู

2. ทำให้ครูผู้สอนได้รับรู้ มีความเข้าใจ ร่วมมือกันส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานและให้ความเข้าใจพื้นฐาน เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ทั้งของตนและของผู้เรียน

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ (2544, น. 10) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่าการวิจัยในชั้นเรียนเกิดจากแนวคิดพื้นฐาน คือ การบูรณาการวิธีการปฏิบัติงานกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติโดยมีความสำคัญคือเป็นการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย พัฒนาวิชาชีพครู แสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ และเป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

สุวิมล ว่องวาณิช (2550, น. 14 -15) กล่าวถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ 7 ข้อสรุปได้ดังนี้

1. ให้โอกาสแก่ครูในการสร้างองค์ความรู้ ทักษะการทำวิจัยการประยุกต์ใช้ ตระหนักทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น

2. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงหรือสะท้อนผลจากการทำงาน

3. เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรงเนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ

4. ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการวิจัยในสถานที่ทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กรเนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติและการแก้ปัญหา

5. เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัยทำให้กระบวนการวิจัยเป็นประชาธิปไตย ทำให้เกิดการยอมรับในความรู้

6. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล

7. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent)

สุภภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2545, น. 6) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนไว้โดยสรุป คือ การช่วยแก้ปัญหาในห้องเรียน ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีปรับเปลี่ยนบทบาทของครูเสริมพลังอำนาจแก่ครูในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนทำให้รู้วิธีการการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลเป็นการกระตุ้นการสอนแบบสะท้อนกลับ ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิภาพช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพช่วย พัฒนาทักษะทางวิชาชีพครูเป็นการเชื่อมโยงระหว่างวิธีสอนกับผลที่ได้รับช่วยให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในห้องเรียน และทำให้ครูสามารถเป็นองค์กรที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้

ชาติรี เกียรติธรรม (2544, น. 13 – 14) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. เพื่อเป็นการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย โดยผ่านนวัตกรรม เทคนิคหรือวิธีการที่มีคุณภาพ ผ่านกระบวนการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้มาแล้วมาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยตรง อันจะมีผลในการจัดการเรียนการสอน บรรลุผลตามจุดประสงค์ที่วางไว้

2. เพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้นและเป็นการแสดงถึงความก้าวหน้างานวิชาชีพ

3. เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้จากการปฏิบัติจริง อันเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

4. เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าด้านการวิจัยทางการศึกษาและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

มนสิข สิริสมบุญ (2546, น. 8) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนก่อให้เกิดประโยชน์กับบุคคลทุกฝ่ายในโรงเรียน ผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงก็คือนักเรียนและยังเป็นประโยชน์กับตัวครูเพื่อนครูในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น การให้ความยอมรับนับถือเป็นการบริหาร เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบและสามารถทำงานในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การยอมรับนับถือเป็นปัจจัยจูงใจที่กระตุ้นมนุษย์ จากสถานะที่เป็นกลางให้ไปอยู่ในสถานะที่เป็นกลางให้ไปอยู่ในสถานะที่อยากทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกว่าการวิจัยในโรงเรียน ถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนการนำการวิจัย เข้าไปใช้ในการเรียนการสอนและนักเรียน ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียนนั้น ครูผู้ใช้หลักสูตรต้องสามารถวิจัยได้และมีผลกระทบต่อการพัฒนาวิชาชีพครูควบคู่กันไป ซึ่งจำเป็นต้องส่งเสริมและปรับปรุงด้านวิชาชีพ ครูทุกคนจะต้องศึกษาและทดลองการวิจัยกันเพื่อความก้าวหน้าในการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยการทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความรู้ ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยการสนับสนุนให้ครูทำการทดลองวิจัยทำการสอนที่ใช้เนื้อหา วัสดุอุปกรณ์และวิธีสอน วิธีจัด

ชั้นเรียนใหม่ ๆ ให้ครูได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์กับครูอื่นซึ่งกำลังทดลองหรือทำงานเกี่ยวกับเรื่องเดียวกัน ฝึกให้เป็นผู้บรรยายปาฐกถาในกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระดับโรงเรียนและท้องถิ่น สนับสนุนให้เขียนบทความหรือหนังสือเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงทักษะ ความรู้ ความคิดและทัศนคติ ควรจัดกิจกรรมต่อไปนี้เป็นประจำต่อเนื่องกัน คือ การประชุมครูก่อนปิดภาคเรียน การประชุมปฏิบัติงานในระหว่างปิดภาคเรียนภาคฤดูร้อนเพื่อสนองความต้องการของครูและสนับสนุนด้านการเงินสำหรับค่าใช้จ่ายของครูที่มาประชุม จัดให้มีการสาธิตการสอนภายในโรงเรียน มีกลุ่มศึกษาตามความสนใจ นำเอาปัญหาหรือหัวข้อเกี่ยวกับการประชุมปฏิบัติการของครูภายในโรงเรียน กลุ่มสาธิตการสอนไปประกอบเป็นเนื้อหาวิชาของรายวิชาที่ครูศึกษาในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยระหว่างปิดภาคฤดูร้อน โดยมีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำโดยไม่มีการวัดผลการทำงานของครูแต่เป็นการร่วมกันกับครูในการวางแผนเพื่อจัดประสบการณ์และกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมีผลต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์ คือ ช่วยให้ครูและผู้บริหารสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ตรงจุด ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียน ครูมีความรับผิดชอบทำงานอย่างมีระบบมีการวางแผนที่ดี โดยครูใช้กระบวนการวิจัยช่วยในการพัฒนาประสิทธิภาพของนักเรียน สามารถนำผลการวิจัยพัฒนาตนเองและนำไปวางแผนการพัฒนางานวิชาการพัฒนาสถานศึกษาและพัฒนาชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ได้

2.2.3 องค์ประกอบของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้แต่ละสถานศึกษาได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพปัญหาและสภาพแวดล้อม ตลอดจนความรู้ ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับสถานศึกษาและท้องถิ่น ผู้วิจัยได้มองเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน อันที่จะนำมาแก้ไข ปัญหาและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้เป็นไปตามความต้องการผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

กัญญา สาทร (2529, น. 208) ได้กล่าวถึง การส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารควรใช้หลักการบริหารของ ลูเธอร์กลูลิค (Luther Gulick) ซึ่งกล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ 7 ประการด้วยกัน เรียกด้วยตัวอักษรตัวต้นของคำว่า POSDCoRB ดังนี้

1. การวางแผน (Planning (P)) การวางแผนหรือวางแผนโครงการอย่างกว้างขวาง ผู้บริหารควรมี การวางแผนร่วมกับครู คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อกำหนดนโยบายและ เป้าหมาย การดำเนินการร่วมกันทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้สำเร็จและเกิดประสิทธิภาพ

2. การจัดรูป (Organizing (O)) การจัดรูปหรือเค้าโครงการบริหารงานของหน่วยงาน โดยมีนโยบายที่ ชัดเจนว่า ครูทุกคนต้องทำการวิจัยในชั้นเรียน

3. การบริหารงาน (Staffing (S)) การบริหารงานที่เกี่ยวกับบุคคล โดยการกำหนด อำนาจหน้าที่ผู้รับผิดชอบ โดยดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน รับผิดชอบในการประสานงาน ดำเนินการ ประเมินผลและนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข

4. การวินิจฉัยสั่งการ (Directing (D)) การวินิจฉัยสั่งการ โดยดำเนินการเริ่มต้นด้วยการ จัดการปฐมนิเทศให้ครูทุกคนรู้และเข้าใจจุดประสงค์ของการทำการวิจัยในชั้นเรียน จัดการอบรมให้ ความรู้เกี่ยวกับการทำการวิจัยในชั้นเรียน พาไปศึกษาดูงานที่ประสบผลสำเร็จในการทำการวิจัย สร้างครูแกนนำการวิจัยและให้ความสำคัญแก่ผู้ประสบผลสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู

5. การประสานงาน (Coordinating (Co)) การประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์ภายใน องค์กรให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการทำการวิจัยร่วมกันทุกสัปดาห์ หรือสองสัปดาห์ โดยมีคณะกรรมการเป็นฝ่ายประสานงาน แนะนำให้มีการวิเคราะห์ปัญหาการ เรียนการสอนร่วมกัน เขียนโครงการวิจัยอย่างมีระบบ มีการสร้างเครื่องมือใหม่ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ผู้บริหาร ครูวิชาการหรือครูแกนนำคอยประสานงานให้คำแนะนำ ช่วยเหลือร่วมคิด ร่วมทำพร้อมติดตามทุกขั้นตอนของการทำการวิจัยในชั้นเรียน

6. การรายงาน (Reporting (R)) การเสนอรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกระยะ ผู้บริหารกำหนดให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนแสดงผลงานการวิจัยเป็นขั้นตอนหรือเป็นระยะ ๆ เพื่อแสดงความก้าวหน้าของงานและจัดแสดงผลงานทางการวิจัยเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบถึง การทำงานของครูเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน

7. งบประมาณ (Budgeting (B)) การจัดทำงบประมาณการเงิน ผู้บริหารควรส่งเสริม ด้านวัสดุ อุปกรณ์หรืองบประมาณให้ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ให้ความช่วยเหลือทุกด้าน เช่น การเพิ่มแหล่งความรู้ให้แก่ครู การอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล เป็นต้น

บัญชา อึ้งสกุล (2539, น. 61-73) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปฏิบัติงานในโรงเรียนให้มีกำลังและสามารถทำวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพจึง ได้เสนอบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมในการวิจัยในชั้นเรียนมี 5 ประการ

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนการบริหารที่นำไปสู่ความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนย่อมอยู่ที่ความต้องการของผู้บริหารที่จะกำหนดนโยบายหรือคำสั่งที่ชัดเจน มีการจัดบุคลากร งบประมาณและวัสดุส่งเสริมการวิจัยที่เหมาะสม คือ

1) ผู้บริหารต้องคำนึงถึงหลักในการจูงใจ ได้แก่ การสร้างให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกว่างานที่ปฏิบัตินั้นน่าสนใจ ทำทายความสามารถและอยากทำงานเพิ่มขึ้นหรือยัง ผู้ใต้บังคับบัญชารู้หรือไม่ ผู้บริหารคาดหวังอะไรจากเขาในการปฏิบัติงาน และเขาต้องทำอะไรเพื่อให้ได้มาตรฐานขององค์กรที่กำหนดไว้

2) ผู้บริหารต้องมีภาพความสำเร็จในการปฏิบัติงานตลอดแนวและมีการสนองความต้องการที่หลากหลายในบุคลากรในองค์กร โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่สำคัญ คือ การจัดให้มีการประชุมสังเคราะห์นโยบายร่วมกันในการปฏิบัติ การร่วมกันตรวจสอบสอดคล้องและความสมบูรณ์ของสภาพความสำเร็จในทุก ๆ ระดับของงานตั้งแต่ปัจจัยการดำเนินงาน ผลผลิตไปจนถึงผลกระทบการร่วมกันประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของโรงเรียนมีการตกลงกันว่า จะพัฒนางานของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นสัญญาทุกคนต้องรักษาคำสัญญาและกลุ่มต้องช่วยกันติดตามตรวจสอบช่วยเหลือให้แต่ละบุคคลหรือแต่ละบุคคลหรือแต่ละโรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ที่สัญญาไว้ตามกำหนดเวลา

3) ผู้บริหารต้องมีการเยี่ยมเยียน ใ้ติดตามให้กำลังใจตลอดจนเสนอนวัตกรรมใหม่ ให้ผู้ปฏิบัติเป็นระยะ ๆ

2. การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

1) งานที่ทำเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ไม่เบื่อหน่ายเป็นสิ่งที่ท้าทายและต้องใช้ความพยายามอย่างเต็มที่

2) มีอิสระที่จะทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย สามารถใช้ความคิดริเริ่มของตนเองอย่างเต็มที่

3) มีส่วนร่วมในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่มหรือหน่วยงาน

4) ได้รับการยอมรับนับถืออย่างจริงจังในผลสำเร็จของงานที่ทำโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้บังคับบัญชา

5) การทำงานนั้นทำให้ผู้ทำเกิดการพัฒนาตนเองได้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ผู้บริหารต้องทำให้แต่ละบุคคลในหน่วยงานมีความรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับนับถือ ได้รับการสนับสนุนในความสำคัญของตน เชื่อว่าจะใช้ความสามารถปฏิบัติงานได้

อย่างเต็มที่ มีผลตอบแทนหรือผลลัพธ์จะมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับของกำลังความพยายามในการปฏิบัติงานของเขา

3. การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ให้ครูทราบถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งผู้บริหารควรให้ครูได้รับความสำคัญการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ 9 ข้อ ดังนี้

1) ชี้นำและกระตุ้นให้ครูเกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้การทำการวิจัยเป็นพื้นฐาน

2) ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและค้นคว้าหาความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

3) สนับสนุนให้ครูมีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ ที่เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

4) เปิดโอกาสให้ครูไปค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นอกโรงเรียนในช่วงเวลาว่างจากการสอน

5) ส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยการแนะนำให้ครูอ่านหนังสือ เอกสาร ตำราและวารสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

6) ติดต่อประสานงานเพื่อแสวงหาแหล่งความรู้หรือที่ปรึกษางานวิจัยให้ครูทราบ

7) จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและแนวปฏิบัติงานวิจัย

8) จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการทำวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของครู

9) ติดตามเพื่อแก้ปัญหา ข้อบกพร่องและจุดเด่นจุดด้อยของครู จนได้แนวทางปรับปรุงเพื่อทำการวิจัย

4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในโรงเรียน ความรับผิดชอบมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิจัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพความรับผิดชอบเป็นภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่และเป็นความรับผิดชอบต่อการที่จะต้องรายงานและพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้เสมอ ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถเพิ่มขึ้นนั้นมีลักษณะสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูทดลองวิจัยเทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดอบรมสาธิตการสอนเพื่อให้ครูคุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดโครงการให้ครูในโรงเรียนสับเปลี่ยนกันเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน จัดหาวิทยากรมาช่วยในการประชุมปฏิบัติการ การประชุมเกี่ยวกับปัญหาการสอน ประเมินผลและติดตามผลงาน กาประชุมปฏิบัติงาน การประชุมปฐมนิเทศ

เพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบติเพื่อก่อโดยไม่ให้เสียกำลังใจให้ครูมีเวลาพอที่จะเข้าร่วมประชุมอภิปรายปัญหาการสอน ให้ครูมีเวลาสำหรับการสอนมากขึ้นให้มีส่วนร่วมในการเลือกสื่อทัศนวัสดุอุปกรณ์การสอนอื่น ๆ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครู ส่งเสริมให้ครูอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับวิชาครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน ส่งเสริมให้ครูใช้โครงการสอนเพื่อปรับปรุงการสอน ประชุมครูเพื่อประเมินผลการเรียนในห้องเรียนและจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะและค่าที่พักให้ครูที่ไปประชุมอบรมทางวิชาการ

5. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนการวิจัยในโรงเรียนเป็นความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของข้าราชการครูด้านหนึ่งซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการบริหารบุคคลโดยยึดหลักปฏิบัติกันมาตั้งแต่ดั้งเดิมว่าเป็นการให้บำเหน็จความชอบที่ได้รับด้วยเนื่องจากบำเหน็จที่บุคคลมีความพึงพอใจเท่านั้นจึงสามารถนำมาใช้เป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จะคู่ได้จากเงินเดือน ความมั่นคง สภาพการปฏิบัติงานความเชื่อมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ลักษณะรูปแบบของการปกครองบังคับบัญชา โอกาสที่จะมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความเข้ากันได้กับผู้ร่วมงานและผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ฐานะทางสังคม การมีโอกาสประกอบกิจกรรมที่มีคุณค่า สภาพในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรใดก็ตามควรมีการให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขึ้นตำแหน่งแก่ผู้ปฏิบัติงานที่ดียอมเป็นเครื่องจูงใจให้บรรดาผู้ได้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความขยันขันแข็ง มีความมั่นใจและขวัญกำลังใจที่ดีอันเป็นหลักการให้บำเหน็จความดีความชอบแก่ข้าราชการ เพราะบำเหน็จความดีความชอบเป็นระบบของการประเมินผลที่จัดทำขึ้นเพื่อหาคุณค่าของบุคคลในแง่ของการปฏิบัติงานและสมรรถภาพในการพัฒนาตนเอง โดยปกติผู้พิจารณาคือผู้บังคับบัญชาโดยตรง การพิจารณาผลงานอาจไม่ทำเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินและไม่จำเป็นต้องอาศัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

สมพงษ์ เกษมสิน (2541, น.397) ให้ความเห็นไว้ว่า สภาพการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรใดก็ตามควรมีการให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขึ้นเลื่อนตำแหน่งแก่ผู้ปฏิบัติงานดียอมเป็นเครื่องจูงใจให้บรรดาผู้ได้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความขยันขันแข็ง มีความมั่นใจและขวัญกำลังใจที่ดี อันเป็นหลักของการให้บำเหน็จความดีความชอบระบบของการประเมินผลที่จัดทำขึ้นเพื่อหาคุณค่าของบุคคลในแง่ของการปฏิบัติงานและสมรรถภาพในการพัฒนาตนเองสำหรับเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, น. 65) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยโดยมีแนวทางการปฏิบัติ คือ การจัดสรรงบประมาณ อุปกรณ์ มุมค้นคว้างานวิจัยหรือรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ จัดงานเพื่อรับรู้ปัญหาข้อบกพร่อง จุดเด่นหรือจุดด้อยจนได้จุดที่ควรปรับปรุงพัฒนาครูทำวิจัย

2. การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัย โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้ ยกย่องชมเชยให้เกียรติแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็น การให้ทุกคนมีส่วนร่วมในโครงการวิจัยของสถานศึกษาและการเผยแพร่ผลงานครู

3. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย โดยมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้ ช่วยและส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เปิดโอกาสให้ไปศึกษาดูงานจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ จัดให้มีการอบรมหรือประชุมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของครูอย่างต่อเนื่อง

4. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยโดยมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้ ดูแลเอาใจใส่ให้คำแนะนำจัดบรรยากาศในโรงเรียนให้มีความอิสระ กล้าคิด ค้นคว้าแก้ปัญหาหรือพัฒนาอันเป็นความก้าวหน้าอาชีพของครูและให้โอกาสครูผู้มีผลงานวิจัยมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงานและนำผลงานมาเป็นส่วนหนึ่งในการเลื่อนขั้นหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546, น. 137-140) ได้กล่าวถึงบทบาทของบริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นภารกิจที่ต้องปฏิบัติเป็นวิถีชีวิตในการทำงานการวิจัยไม่ใช่ภาระงานที่เพิ่มขึ้นแต่เป็นสิ่งที่ครูทำอยู่แล้วในการจัดการเรียนการสอน ต้องชี้ให้ครูเห็นความสำคัญในการทำวิจัยสามารถนำผลการวิจัย พัฒนาการเรียนการสอนไปเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

2. การกำหนดนโยบายและแผนงานในโรงเรียนเพื่อให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนภาคเรียนละ 1 เรื่อง โดยร่วมกันทำวิจัยเป็นกลุ่มในระดับหมวดวิชา ระดับชั้น โดยการช่วยเหลือดังนี้

- 1) จัดครูพี่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษาการทำวิจัย
- 2) การจัดคลินิกในโรงเรียนโดยจัดหาเอกสารตำราเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
- 3) ให้ครูนำเสนอผลงานการวิจัยเป็นระยะ ๆ

3. จัดประชุมชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาได้กำหนดให้ครูทุกคนต้องทำวิจัยในชั้นเรียน

4. วางแผนปฏิบัติงานวิจัยเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

5. จัดให้มีการประชุมวิชาการเดือนละ 1 ครั้ง ให้เข้าใจตรงกันว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของผู้เรียน

6. การจัดหาหนังสือ ตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ครูศึกษาด้วยตนเองเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

7. การวิเคราะห์ปัญหาหารือกับผู้บริหาร วิเคราะห์ปัญหาที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาและจัดทำนวัตกรรมที่นำมาแก้ปัญหา

8. จัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อติดตามผลงานวิจัย การให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้

9. จัดประชุมกลุ่มย่อยกับครูเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการทำวิจัยในชั้นเรียน สุวิมล ว่องวานิช (2550, น. 78-79) ให้ความเห็นเห็นว่า หลักการส่งเสริมการวิจัยของผู้บริหารที่ควรปฏิบัติไว้ 8 ประการดังนี้

1. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
2. สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในด้านอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก
3. วางระบบกระตุ้นกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. ส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในกลุ่มของครูอาจารย์ในโรงเรียน ให้ครูมีเวลาประชุม เพื่ออภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคน

5. ส่งเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน

6. จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียน

7. ยกย่องให้กำลังใจสิ่งตอบแทนเป็นแรงเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

8. วางระบบฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน

จากเอกสารที่ศึกษาสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น บรรลุตามเป้าหมายตามที่กำหนดโดยสนับสนุนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนตามกระบวนการ ได้แก่ ด้านการให้ความรู้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการยกย่องเชิดชูครูทำวิจัยในชั้นเรียน

2.3 การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

2.3.1 การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

กระบวนการซึ่งบุคคลได้เรียนเกี่ยวกับความรู้ทักษะและทัศนคติซึ่งช่วยให้ตนสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นองค์ประกอบขององค์การให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกอบรมเนื่องจากการที่จะมุ่งหวังผลผลิตที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ผู้ที่จะทำให้ผลผลิตดังกล่าวไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางดังที่กำหนดไว้ คือ บุคคลในองค์การที่จะร่วมแรงร่วมใจกันทำงานให้ประสบความสำเร็จ ฉะนั้นจำเป็นจะต้องมีหน่วยงานสอนให้บุคลากรได้เรียนรู้งานนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจงานอันนำไปสู่ความรวดเร็วในการทำงานและป้องกันความผิดพลาดได้ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน อันเป็นผลให้ทำงานด้วยความสบายใจ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงลักษณะงาน เช่น การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานต่าง ๆ จำเป็นต้องฝึกอบรมให้บุคคลมีความสามารถทำงานใหม่ได้และการฝึกอบรมเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นใจให้บุคคลได้รับการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้บุคคลที่ทำงานมานานได้รับการพัฒนา เกิดจิตสำนึกว่าทุกคนไม่มีใครแก่เกินเรียน พยอม วงศ์สารศรี (2538, น. 194)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546, น. 137) ได้กล่าวถึง บทบาทของโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยวิธีการสร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นภารกิจที่ต้องปฏิบัติเป็นวิถีชีวิตในการทำงานการวิจัยไม่ใช่ภาระงานที่เพิ่มขึ้น แต่เป็นสิ่งที่ครูทำอยู่แล้วในการจัดการเรียนการสอน ต้องชี้ให้ครูเห็นความสำคัญในการทำวิจัยสามารถนำผลการวิจัย พัฒนาการเรียนการสอนไปเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน นั้นควรจะมีการกำหนดนโยบายและแผนงานในโรงเรียนเพื่อให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียน ภาคเรียนละ 1 เรื่องโดยร่วมกันทำวิจัยเป็นกลุ่มในระดับกลุ่มวิชา ระดับชั้นโดยให้การช่วยเหลือ เช่น การจัดครูพี่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษาการทำวิจัย การจัดอบรมในโรงเรียนโดยจัดหาเอกสารตำราเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และการให้ครูนำเสนอผลงานการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

สรุปได้ว่า การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการประชุมครูให้ทราบถึงนโยบายและความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู อบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนและแนะนำแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน อบรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาช่วยในการสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.3.2 การให้ครูจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียน

บัญชา อึ้งสกุล (2539, น. 61) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีภาพความสำเร็จในการปฏิบัติงานตลอดแนวและมีการสนองความต้องการที่หลากหลายในบุคลากรในองค์การ โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่สำคัญ คือ การจัดให้มีการประชุมสังเคราะห์นโยบายร่วมกันในการปฏิบัติ การร่วมกันตรวจสอบสอดคล้องและความสมบูรณ์ของสภาพความสำเร็จในทุก ๆ ระดับของงานตั้งแต่ปัจจัยการดำเนินงาน ผลผลิตไปจนถึงผลกระทบการร่วมกันประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของโรงเรียนมีการตกลงกันว่า จะพัฒนางานของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นสัญญาทุกคนต้องรักษาคำสัญญาและกลุ่มต้องช่วยกันติดตามตรวจสอบช่วยเหลือให้แต่ละบุคคลหรือแต่ละบุคคลหรือแต่ละโรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ที่สัญญาไว้ตามกำหนดเวลา

โดยการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน นั้นต้องมีวิธีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดประชุมชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาได้กำหนดให้ครูทุกคนต้องทำวิจัยในชั้นเรียน การให้ทดลองวางแผนปฏิบัติงานวิจัยเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การจัดให้มีการประชุมวิชาการเดือนละ 1 ครั้ง ให้ทำความเข้าใจลงความคิดเห็นร่วมกันว่า การวิจัยเพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้เรียน ช่วยเหลือครูในการจัดหาหนังสือตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ครูศึกษาด้วยตนเองเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล การวิเคราะห์ปัญหาหารือกับผู้บริหารวิเคราะห์ปัญหาที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาและจัดทำนวัตกรรมที่นำมาแก้ปัญหา ตลอดจนจัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อติดตามผลงานวิจัย การให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มครูเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการทำวิจัยในชั้นเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546, น. 137)

สรุปได้ว่า การให้ครูจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียน เป็นการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการร่วมวางแผนปฏิบัติในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครู ประชุมกรรมการกรวิจัยในชั้นเรียนเพื่อกำหนดการตามแนวปฏิบัติ ให้คำปรึกษาหรือแนะนำวิธีการทำการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู แนะนำแหล่งข้อมูล สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน กำกับ ติดตาม และให้กำลังใจครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนสม่ำเสมอ พิจารณาให้การยอมรับผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครู

2.3.3 การให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน

กองวิจัยทางการศึกษา (2545, น. 1) เสนอว่า การส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ครูผู้สอนเกิดพัฒนาการในการสอนจากการในผลการวิจัยในชั้นไปใช้ โดยสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม

สื่อการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกับสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และการที่โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการพัฒนากระบวนการเรียนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการทำการวิจัยการศึกษาและปรับบทบาทของการวิจัยให้เข้ากับกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีระบบและถือว่าการวิจัยเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการปฏิบัติการสอนของครูในชั้นเรียน การวิจัยจะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

พิชิต ฤทธิจรูญ (2545, น. 15) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทของครูกับการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จคือ การวิจัยในชั้นเรียน เพราะเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ จะเริ่มจากการเกิดปัญหาการเรียนรู้ในชั้นเรียน แล้วครูแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา ค้นหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้แล้วดำเนินการแก้ปัญหาหรือค้นหาคำตอบ และตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นว่าเป็นอย่างไร ดังนั้นการวิจัยจึงเป็นกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเป็นการพัฒนานวัตกรรมด้วยวิธีการที่เป็นระบบ เชื่อถือได้ เพื่อให้ได้ข้อความรู้ นวัตกรรม วิธีการที่สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างน่าเชื่อถือ

สรุปได้ว่า การให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน เป็นการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการจัดประชุมวางแผนการนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมครูให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ และให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน สนับสนุนงบประมาณในการสร้างสื่อการเรียนการสอนตามผลการวิจัยในชั้นเรียนของครู ส่งเสริมครูให้ใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนไปจัดทำเป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอน และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน

2.3.4 การให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

การวิจัยในโรงเรียนเป็นความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของข้าราชการครูด้านหนึ่งซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการบริหารบุคคล โดยยึดหลักปฏิบัติกันมาตั้งแต่ดั้งเดิมว่าเป็นการให้บำเหน็จความชอบที่ได้รับด้วยเนื่องจากบำเหน็จที่บุคคลมีความพึงพอใจเท่านั้น จึงสามารถนำมาใช้ป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจะดูได้จากเงินเดือน ความมั่นคง สภาพการปฏิบัติงานความเชื่อมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ลักษณะรูปแบบของการปกครองบังคับบัญชา โอกาสที่จะมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความเข้ากันได้กับผู้ร่วมงาน

และผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ฐานะทางสังคม การมีโอกาสประกอบกิจกรรมที่มีคุณค่า สภาพในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรใดก็ตามควรมีการให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้นตำแหน่งแก่ผู้ปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยมเป็นเครื่องจูงใจให้บรรดาผู้ได้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่การทำงานด้วยความขยันขันแข็งมีความมั่นใจและขวัญกำลังใจที่ค้ำยันเป็นหลักการให้บำเหน็จความดีความชอบแก่ข้าราชการเพราะบำเหน็จความดีความชอบเป็นระบบของการประเมินผลที่จัดทำขึ้นเพื่อหาคุณค่าของบุคคลในแง่ของการปฏิบัติงานและสมรรถภาพในการพัฒนาตนเองโดยปกติผู้พิจารณา คือผู้บังคับบัญชาโดยตรง การพิจารณาผลงานอาจไม่ทำเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินและไม่จำเป็นต้องอาศัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ปัญหา อิงสกุล (2539, น. 61)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 25) สรุปว่า การวิจัยในชั้นเรียนช่วยพัฒนาความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่จากการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการอย่างกว้างขวาง แพร่หลาย บุคลากรทางการศึกษามีความตื่นตัวในการค้นคว้าและการวิจัยมากขึ้น มีผลการค้นพบสิ่งที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการศึกษามากมาย โดยผู้ทำการวิจัยสามารถนำผลงานการวิจัยที่ได้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่ง โดยครูสายผู้สอนจะเลื่อนจากครู ค.ศ. 2 เป็นครู ค.ศ. 3 เป็นต้น เพราะการเลื่อนตำแหน่งดังกล่าวคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.ศ.) ได้กำหนดว่า ครูผู้สอน ต้องเป็นผู้มีความชำนาญและเชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานวิชาการ ผลงานทางวิชาการที่กำลังได้รับความสนใจในการขอเลื่อนตำแหน่งของบุคลากรทางการศึกษามากที่สุด คือ ผลงานที่เป็นรายงานการวิจัย

สรุปได้ว่า การให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ เป็นการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการส่งเสริมครูให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นส่วนหนึ่งของการเลื่อนวิทยฐานะ ส่งเสริมครูผู้ที่มีผลงานวิจัยให้เข้ารับพิจารณาความดีความชอบ ส่งเสริมครูผู้มีความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนเป็นครูต้นแบบ จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานครูที่ประสบความสำเร็จด้านการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ

2.3.5 การยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

รุ่ง แก้วแดง (2543, น. 146) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องเน้นในการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูแต่ละคนโดยการยกย่องให้เกียรติและรางวัลเพื่อให้ครูมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จทางการทำงานของตนเอง แล้วครูก็จะทำงานอย่างมีความสุขและมีพลังไปกระตุ้นเด็กในการทำงานของตัวเองกับที่ผู้บริหารเสริมพลังให้ครูมาแล้ว การให้การยกย่องเชิดชูครู ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนสามารถทำได้ คือ การมอบเกียรติบัตรให้เป็นครูผู้นำทางการวิจัยในชั้นเรียน ประกาศยกย่องชมเชยครูอาจารย์ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน ให้การยอมรับผลงานวิจัยในชั้นเรียนและสนับสนุนให้นำผลงานการวิจัย

ในชั้นเรียนมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จัดนิทรรศการหรือจัดห้องให้แสดงผลงานทางการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้มีการแสดงผลงานทางการวิจัยเพื่อเผยแพร่ผลงานแก่สาธารณชน แต่งตั้งให้เป็นครูแกนนำทางการวิจัยในชั้นเรียน มอบรางวัลหรือสิทธิพิเศษหรือให้มีโอกาสในการเข้ารับการอบรมไปศึกษาคูณตาม โอกาสอันควร

โดยครูผู้สอนนั้นจะต้องทำการพัฒนาคุณภาพให้มีความเป็นมืออาชีพมากขึ้นโดยจะกำหนดมาตรฐานในเรื่องใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ครูและเงินเดือน เพื่อให้วิชาชีพครูเป็นที่รวมของคนดี คนเก่งและยกย่องอาชีพครูให้เป็นอาชีพที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี ชนาธิป พรกุล (2544 , น. 2)

สรุปได้ว่า การให้ครูนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพเป็นการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการมอบรางวัลและเกียรติบัตรแก่ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ยกย่องชมเชยครูที่มีผลงานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนครูให้ส่งผลงานการวิจัยในชั้นเรียนเข้าประกวดในเวทีวิชาการระดับต่าง ๆ แต่งตั้งครูแกนนำทางด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูแกนนำด้านการวิจัยในชั้นเรียน แบ่งปันความรู้และประสบการณ์แก่ครูในโรงเรียน ส่งเสริมครูแกนนำเข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในวงวิชาการและวิชาชีพให้กว้างขวาง

2.4 บริบทโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

ประวัติความเป็นมา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2553 และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2553 ได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา โดยแบ่งอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาออกเป็น 2 เขต โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลโรงเรียนมัธยมในท้องที่ 23 เขตการปกครอง มีโรงเรียนมัธยมในสังกัดจำนวน 67 โรง ที่ตั้งอาคารหอประชุมพญาไท ซอยศรีอยุธยา 5 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลโรงเรียนมัธยมในท้องที่ 27 เขตการปกครอง มีโรงเรียนมัธยมในสังกัดจำนวน 52 โรง ที่ตั้ง 1126 ถนนลาดพร้าว แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310

เขตปกครอง

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีการกำกับดูแลโรงเรียนมัธยมในเขตปกครอง จำนวน 23 เขต ได้แก่ พญาไท บางซื่อ ดุสิต สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางแค บางขุนเทียน บางบอน ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ ดุสิตธานี ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และหนองแขม

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีการกำกับดูแลโรงเรียนมัธยมในเขตปกครอง จำนวน 27 เขต ได้แก่ คลองสามวา คันนายาว จตุจักร ดอนเมือง บางกะปิ บางเขน บึงกุ่ม iverse มินบุรี ลาดกระบัง ลาดพร้าว วังทองหลาง สวนหลวง สะพานสูง สายไหม หนองจอก หลักสี่ ห้วยขวาง คลองเตย ดินแดง บางคอแหลม บางนา บางรัก พระโขนง ยานนาวา วัฒนา และสาทร

จำนวนและขนาดของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2558

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีหน้าที่กำกับดูแลและจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนมัธยม และขนาดของโรงเรียนในสังกัดจำนวน 67 โรงเรียน ดังนี้

จำนวนนักเรียน น้อยกว่า หรือเท่า 500 คน ขนาด เล็ก จำนวน 4 โรงเรียน

จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 501 – 1,500 คน ขนาด กลาง จำนวน 24 โรงเรียน

จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,501 – 2,500 คน ขนาด ใหญ่ จำนวน 21 โรงเรียน

จำนวนนักเรียน มากกว่า 2,500 คน ขนาด ใหญ่พิเศษ จำนวน 18 โรงเรียน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีหน้าที่กำกับดูแลและจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนมัธยม และขนาดของโรงเรียนในสังกัดจำนวน 52 โรงเรียน ดังนี้

จำนวนนักเรียน น้อยกว่า หรือเท่า 500 คน ขนาด เล็ก จำนวน 0 โรงเรียน

จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 501 – 1,500 คน ขนาด กลาง จำนวน 5 โรงเรียน

จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,501 – 2,500 คน ขนาด ใหญ่ จำนวน 23 โรงเรียน

จำนวนนักเรียน มากกว่า 2,500 คน ขนาด ใหญ่พิเศษ จำนวน 24 โรงเรียน

จำนวนและขนาดของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2558 สรุปได้ดังนี้

จำนวนนักเรียน น้อยกว่า หรือเท่า 500 คน ขนาด เล็ก จำนวน 4 โรงเรียน

จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 501 – 1,500 คน ขนาด กลาง จำนวน 29 โรงเรียน

จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,501 – 2,500 คน ขนาด ใหญ่ จำนวน 44 โรงเรียน

จำนวนนักเรียน มากกว่า 2,500 คน ขนาด ใหญ่พิเศษ จำนวน 42 โรงเรียน

ภารกิจและอำนาจหน้าที่

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 37 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ในการบริหารและจัดการศึกษาและพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

3. รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมายกำหนด

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2553 วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2553 ข้อ 3 ให้สำนักงานเขตมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใด โดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทิศทางการพัฒนาการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1 เป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ บนพื้นฐานความเป็นไทย

พันธกิจ (Mission)

1. บริหารจัดการอย่างมี ออาชีพ

2. เสริมสร้างความสะดวก สติและโอกาสทางการศึกษา

3. ยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

4. ส่งเสริมและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและมีคุณภาพชีวิตบนพื้นฐานความเป็น

ไทย

5. พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพ

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ผู้บริหารเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง

2. บริหารงานอย่างเป็นระบบตามหลักธรรมาภิบาล

3. นำนวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพ

การศึกษา

4. นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ
5. องค์กรบุคคลมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา
6. ประชากรวัยเรียนทุกกลุ่ม ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามสิทธิอย่างเท่าเทียม และเสมอภาค
7. นักเรียนจบการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด
8. ลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียนในทุกระดับชั้น
9. อัตราการเรียนต่อของนักเรียนเพิ่มขึ้นในทุกระดับ
10. ผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง ได้รับการดูแลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
11. สถานศึกษาทุกแห่งผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและระบบประกันคุณภาพภายใน
12. สถานศึกษาได้รับการรับรองตามมาตรฐานของ สมศ.
13. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สูงเป็นอันดับหนึ่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา
14. สถานศึกษามีคุณภาพผ่านเกณฑ์โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School)
15. ผู้เรียนที่มีความเป็นเลิศได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ
16. ผู้เรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต
17. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม
18. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสืบสาน อนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นและชาติ
19. ผู้เรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงภาวะการณ์ของโลก
20. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะและสมรรถนะในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ
21. ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สู่ความเป็นประชาคมโลก กลยุทธ์ (Strategies)
 1. พัฒนาการบริหารจัดการให้เป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย
 2. สร้างโอกาสและทางเลือกในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการที่หลากหลาย
 3. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
 4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นฐานความเป็นไทย

5. พัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้ปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพ

ทิศทางการพัฒนาการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

วิสัยทัศน์ (Vision)

ภายในปี 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นองค์กรแห่งการบริหารเพื่อการเรียนรู้พัฒนาสู่ความเป็นเลิศระดับมาตรฐานสากลบนวิถีความเป็นไทย

พันธกิจ (Mission)

พัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพด้วยวิถีไทย เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความรู้ คุณธรรม ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาสู่คุณภาพระดับสากล

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเสมอภาค

ภาค

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตาม

ศักยภาพ

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

5. การศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ครูและบุคลากรมีความปลอดภัยและมั่นคง

กลยุทธ์ (Strategies)

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

2. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง และลดความเหลื่อมล้ำ ผู้เรียนได้รับโอกาส ในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

4. พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษา ได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

ประภัสสร วงษ์ดี (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการและการใช้ผลผลิตการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูนักวิจัยในชั้นเรียนประถมศึกษา : การศึกษาเชิงสำรวจและรายกรณี ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการวิจัยของครูนักวิจัย เริ่มจากปัญหาการจัดการเรียนการสอนและขาดความพร้อมในการเรียน ครูนักวิจัยจะเลือกปัญหาวิจัยที่สามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานสอนและเป็นเรื่องที่ตนเองถนัดโดยหัวข้อที่ศึกษามักเป็นเรื่องการพัฒนาวิธีการสอนและสื่อการสอนและการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น เครื่องมือในการวิจัยที่ครูสร้างขึ้นเองโดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนในชั้นเรียนของตนเองและการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย

กิตติพร ปัญญาภิญโญผล (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบของวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน กรณีศึกษาสำหรับครูประถมศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อหารูปแบบของวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการสำหรับครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา โดยศึกษากับครูประถมศึกษา จำนวน 6 คน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาทำให้ได้รูปแบบในการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นวางแผน ขั้นครูดำเนินการสอนควบคู่กับกระบวนการวิจัย ขั้นสรุปบทวนและประเมินผลวงจรเพื่อปรับปรุงแผนการดำเนินการตามรูปแบบดังกล่าว ทำให้นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์เป็นที่น่าพอใจ

คณิงนิจ พاجرทิศ (2544) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลการเรียนรู้การวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากร โรงเรียนเอกชน สำนักงานศึกษาอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่โดยศึกษาเพื่อต้องการทราบระดับการรับรู้และความสามารถในการนำไปใช้พัฒนากระบวนการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากร พบว่า บุคลากรในโรงเรียนเอกชนมีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับดีขึ้นไปและจากการนิเทศติดตามผลงานการวิจัยในชั้นเรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์และประเมินผลงานโดยคิดค่าเฉลี่ย พบว่า บุคลากรโรงเรียนเอกชนจัดทำผลงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ผลดียิ่งขึ้นซึ่งประโยชน์จากการวิจัยในครั้งนี้บุคลากร

โรงเรียนเอกชนสามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

พิศิษฐ์ คำแสน (2546) ได้ศึกษาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีความตระหนัก รับรู้และเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก แต่การสนับสนุนทางด้านเวลา งบประมาณ เอกสาร ยังอยู่ในระดับน้อย ครูผู้สอนต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านเวลา งบประมาณ เอกสาร วัสดุอุปกรณ์และวิทยากรให้มากกว่าที่เป็นอยู่ การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า อยู่ในระดับปานกลางและเสนอแนะให้ผู้บริหารเพิ่มการส่งเสริมสนับสนุนในทุก ๆ ปัจจัยอย่างเป็นระบบ

ธนวัฒน์ สมบูรณ์ (2546) ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนอนุบาลไพโรจน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนขั้นสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน พบว่า ครูมีความรู้และมีความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน ภายหลังการพัฒนาโดยการอบรมปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนและศึกษาดูงาน ครูมีความรู้และมีความมั่นใจเพิ่มขึ้น ขั้นการวางแผนครูสามารถเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนได้ โดยได้รับคำแนะนำเพิ่มเติมจากผู้ศึกษาค้นคว้าขั้นลงมือปฏิบัติ ครูสามารถทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการพัฒนานวัตกรรมเครื่องมือวิจัยและนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนได้ ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ ครูสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานการวิจัยได้ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความตระหนักในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก มีปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลางและครูมีความคิดเห็นว่าการได้รับการสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

นภา ฟ้าเกียรติ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่าโรงเรียนได้ส่งเสริมและครูมีความต้องการให้ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ โรงเรียนได้ส่งเสริมและครูต้องการให้ส่งเสริมมากในกิจกรรมจัดประชุมชี้แจงให้ทราบ นโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทที่ต้องการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน รองลงมาคือ จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและแนวทาง ปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งครูเห็นว่าการจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนจะเป็นแนวทางที่ส่งผลให้การทำวิจัยในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

2. ด้านทรัพยากร โรงเรียนได้ส่งเสริมมากในกิจกรรม จัดเตรียมอินเทอร์เน็ตบริการเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนครูต้องการให้ส่งเสริมมากที่สุดในกิจกรรม จัดเตรียมอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เป็นต้น ซึ่งครูเห็นว่าการจัดให้มีงบประมาณ เงินทุน ในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สามารถตั้งรายการเบิก-จ่ายได้อย่างสะดวกเพียงพอและต่อเนื่อง จะเป็นแนวทางที่ส่งผลให้การทำวิจัยในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

3. ด้านแรงจูงใจ โรงเรียนได้ส่งเสริมมากในกิจกรรมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนตามรูปแบบและเนื้อหาที่ครูต้องการ ส่วนครูต้องการให้ส่งเสริมมากที่สุดใน 2 กิจกรรม คือ แนะนำวิธีการวิจัยที่ไม่ซับซ้อนและใช้เวลาทำวิจัยไม่มากให้แก่ครูกับผลการวิจัยในชั้นเรียน ถือเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบและพิจารณาขึ้นอัตราเงินเดือน ซึ่งครูเห็นว่าการใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบขึ้นอัตราเงินเดือนจะเป็นแนวทางที่ส่งผลให้การทำวิจัยในชั้นเรียน มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

วัลภา ฐิริปัญญา (2550) ได้วิจัยเรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และกระบวนการบริหารของผู้บริหาร เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุที่ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพราะต้องการศึกษาข้อมูลของนักเรียนว่าพฤติกรรม มีความต้องการและมีปัญหาอย่างไร เพื่อให้วิธีการแก้ไขให้กับนักเรียนสาเหตุที่ครูไม่ทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะไม่เข้าใจวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ ยังขาดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัย ครูมีความต้องการความช่วยเหลือในด้านความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

พิชญ์ คนชื้อ (2551) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรา ประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร

สถานศึกษาโรงเรียนวัดแสงสรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลางเมื่อจำแนกรายด้านพบ ว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับและอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการให้การยอมรับ นับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนตามลำดับ

พิรวัฒน์ วงษ์พรม (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการทำวิจัยชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา เขตการศึกษา 10 พบว่าครูในโรงเรียนประถมศึกษามีการแก้ปัญหาในชั้นเรียน โดยวิธีการทำวิจัยร้อยละ 38.70 และเรื่องที่ทำวิจัยส่วนมาก เป็นหัวข้อเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน ครูที่ทำวิจัยส่วนมากกำหนดปัญหาจากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน และให้ความสำคัญแก่การวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล รูปแบบการวิจัยที่นิยมใช้ คือ การวิจัยเชิงสำรวจ แหล่งวิทยาการที่ใช้ศึกษา คือ ตำราเอกสาร วารสาร ผู้ให้คำปรึกษาในการทำวิจัยกับเพื่อนครูเครื่องมือที่ใช้มากคือแบบสังเกตและบันทึกที่สร้างโดยผู้วิจัยเอง ประชากรที่ใช้คือนักเรียน ค่าสถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ผู้ทำวิจัยส่วนใหญ่ บันทึกผลการวิจัย งบประมาณที่ใช้ คือ งบประมาณส่วนตัว ช่วงเวลาที่ใช้ทำวิจัยคือเวลาที่ว่างจากการสอน ผลการวิจัยที่ได้นำไปใช้แก้ปัญหาและสามารถใช้แก้ปัญหาได้ในระดับพอใช้ ผลการวิจัยมีการเผยแพร่เป็นส่วนน้อย ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยชั้นเรียนของครูทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาด้านงบประมาณและเวลาในการทำวิจัยเป็นปัญหาในระดับมาก ครูมีความต้องการความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ในระดับมาก โดยต้องการให้มีแหล่งเรียนรู้ในระดับที่รวบรวมเอกสารตำราเกี่ยวกับการวิจัยในระดับมากที่สุด ครูผู้สอนและครูวิชาการ โรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยชั้นเรียนไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความต้องการในการทำวิจัยชั้นเรียน มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการจัดสรรงบประมาณในการทำวิจัยครูส่วนมากต้องการให้จัดสรรงบประมาณให้แก่ครูโดยตรง ไม่ควรผ่านทางโรงเรียน

Daniel (2542) ได้ศึกษาผลการสอนในการเรียนรู้เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับประสิทธิภาพ ความเชื่อมั่นในตนเองและประสบการณ์ของนักเรียนฝึกสอน กลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาฝึกสอน จำนวน 3 คน ได้รับการสอนการช่วยเหลือและการแนะแนวในการพัฒนาโครงการวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มเปรียบเทียบคือนักศึกษาฝึกสอนอีก 3 คน ได้รับเพียงคำสอนเป็นเอกสารเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล การนำกลยุทธ์ไปใช้และวิธีการประเมินเพื่อดำเนินการ โครงการวิจัยในชั้นเรียนให้สมบูรณ์ แล้วทำการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามก่อนการทดลอง หลังการทดลอง การสัมภาษณ์ การศึกษาเฉพาะกรณีและคำตอบเพื่อ

สะท้อนเพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่มนั้น ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาฝึกสอนมีความสามารถในการวิจัยปฏิบัติการมีความแตกต่างกันเล็กน้อยในผลของทั้ง 2 กลุ่ม ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีการเปลี่ยนแปลงในทางบวกด้านการรับรู้เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ความเชื่อมั่นตนเองซึ่งเป็นผู้จัดการและเป็นผู้ขยายพฤติกรรมในชั้นเรียนและเป็นผู้ออกแบบผู้นำเทคนิคการจัดการพฤติกรรมไปใช้อย่างประสบผลสำเร็จ พบว่า มีอยู่ในผู้ร่วมวิจัยทุกคน การใช้กรณีศึกษาที่เป็นเอกสารซึ่งเป็นการประเมินโครงการของนักศึกษาฝึกสอนเหล่านี้ส่งผลให้นักศึกษาฝึกสอนทุกคนได้เพิ่มทักษะการสะท้อนปัญหาที่เผชิญอยู่ในสภาพแวดล้อมโรงเรียนและในบริบทสังคมของชั้นเรียนด้วย

Ross, Rolheiser, & Hogaboam – Gray (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการทำวิจัยในชั้นเรียนต่อความรู้ของครูผู้วิจัยชาวแคนาดา 5 คน ในเมืองออนตาริโอ ประเทศแคนาดาได้มีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและมหาวิทยาลัยในการศึกษาการปฏิบัติการประเมินผลนักเรียน ครู 13 คน ชั้นตอนที่ 1 ข้อมูลรวมจากการสัมภาษณ์ ชั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติการโดยการสัมภาษณ์ จากการวิจัยทั้ง 2 ชั้นตอนในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการสอน (การสร้างโครงสร้างของงานสำหรับ การประเมินตนเองในการสอน) และความรู้ในการปฏิบัติส่วนบุคคลของครูผู้วิจัย จากการวิจัยที่เกิดขึ้นกับโครงการวิจัยในชั้นเรียนถ้าปราศจากการมีส่วนร่วมกับความเชื่อในเรื่องของควมมีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยถึงระดับสูง ความประณีตในการออกแบบและการวิเคราะห์โครงการหรือการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทางด้านทักษะของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

Goodnough (2544) ได้ทำการศึกษาพัฒนาครูด้วยการวิจัยปฏิบัติการผ่านกรณีศึกษาที่เป็นครูระดับประถมศึกษา ที่มีชื่อว่า “อิงกริด”(Ingrid) พบว่า การพัฒนาครูด้วยการวิจัย ปฏิบัติการมีข้อจำกัดอยู่ที่การที่ครูขาดทักษะหรือความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิจัยและการขาดแคลนในเรื่องของเวลาแต่การวิจัยปฏิบัติการก็มีจุดแข็งอยู่ที่การช่วยเป็นกรอบในการปฏิบัติงานสำหรับครูในการสำรวจและใช้องค์ความรู้ที่หาได้มาผลิตและสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางการศึกษาเป็น โอกาสสำหรับครูในการแบ่งปันองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยและสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การทำให้การปฏิบัติงานในชั้นเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าการพัฒนาวิชาชีพเกิดจากความร่วมมือและการสนับสนุนจากคณาณักวิจัยการปฏิบัติการ ซึ่งแสดงให้เห็นหลักฐานที่สนับสนุนคุณค่าของการวิจัยปฏิบัติการในการพัฒนาครู

Gilbert and Smith (2545) ได้ทำการศึกษาผลของโปรแกรมในการพัฒนาครูให้เป็นนักวิจัย พบว่า อุปสรรคการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนครู คือ 1) ครูไม่มีองค์ความรู้และทักษะในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูกลัวที่จะทำวิจัยโดยคิดว่าการวิจัยแบบดั้งเดิมที่เป็นทางการและ

กล่าวกระทบกับข้อมูลและวิธีการทางสถิติอีกทั้งภาระงานที่มีมาก 2) ครูไม่มีเวลาในการทำวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยครูเข้าใจว่าการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไม่สามารถเข้ากันได้กับการ
สอน ทัวไปโดยเฉพาะในระยะสุดท้ายกับการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมการนำเสนอและการเขียน
รายงานการวิจัย 3) การวิจัยเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ครูส่วนใหญ่อยากที่จะรักษาระเบียบวินัย
ในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ 4) ผลการปฏิบัติที่เป็นวงจรครูใหม่ส่วนใหญ่แทบไม่เข้าใจว่าการวิจัย
ปฏิบัติการเป็นวงจรที่ต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด 5) การแบ่งปันข้อมูล เนื่องจากผลจากการวิจัยมักถูก
มองข้าม ไม่เห็นความสำคัญและไม่นำมาสู่การเกิดประกายความคิดที่จะนำไปใช้ และ 6) การเกิดสิ่ง
ที่ไม่คาดคิดขึ้น ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่นอกเหนือจากแผนที่ได้กำหนดไว้ สิ่งนี้สามารถส่งผลทางลบต่อ
การอุทิศตนต่อการวิจัยของครู